

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นายวินิจฉัย บุญเทพ ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยทนต์
อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่
2. นางสุจินดา ณะวิชัย รองผู้อำนวยการโรงเรียนแม่เอยวิทยาคม
อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่
3. นางกীরติ ฦ เชียงใหม่ อาจารย์โรงเรียนบ้านแม่สาว
อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่
4. นางจันทนี เชาว์พงษ์ วิทยากร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการเรียนรู้เรื่อง ฟอนเล็บโดยใช้เพลงล้านนาประยุกต์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการเรียนรู้ เรื่อง ฟ็อนเล็บ โดยใช้เพลงล้านนาประยุกต์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่

5

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับฟ็อนเล็บ

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

นาฏศิลป์ล้านนาแสดงถึงเอกลักษณ์ของล้านนา ฟ็อนเล็บก็เป็นการแสดงที่สื่อถึงนาฏศิลป์ที่มีท่ารำที่อ่อนช้อยงดงาม ฟ็อนเล็บเป็นการแสดงของคนภาคเหนือที่มีเอกลักษณ์มีท่ารำที่อ่อนช้อยสวยงามเช่นเดียวกัน เครื่องดนตรีของชาวภาคเหนือที่ใช้ประกอบการฟ็อนรำมีเสียงที่ไพเราะใช้ประกอบการแสดงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ฟ็อนเล็บเป็นการฟ็อนนำขบวนครีวทานหรืองานบุญต่างๆ และใช้แสดงให้ชาวต่างชาติได้ชื่นชมอีกด้วย ฟ็อนเล็บนำเอาเครื่องแต่งกายของชาวล้านนาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะมีมาตั้งแต่โบราณ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถสรุปความเป็นมาของนาฏศิลป์ล้านนาและประวัติฟ็อนเล็บ โดยเขียนเป็นแผนผังความคิดได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของเพลงล้านนาประยุกต์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงล้านนาประยุกต์ได้
4. นักเรียนสามารถอธิบายถึง โอกาสที่ใช้แสดงฟ็อนเล็บได้
5. นักเรียนสามารถบอกเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการฟ็อนเล็บได้

สาระการเรียนรู้

1. ความเป็นมาของนาฏศิลป์ล้านนาและประวัติฟ็อนเล็บ
2. ลักษณะของเพลงล้านนาประยุกต์
3. เครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลงเพลงล้านนาประยุกต์
4. โอกาสที่ใช้แสดงฟ็อนเล็บ
5. เครื่องแต่งกายของฟ็อนเล็บ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

นักเรียนดูภาพจากโปสเตอร์การแสดงของภาคเหนือพร้อมทั้งฟังเพลงล้านนาประยุกต์ ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการแสดงต่างๆที่ได้ดู

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มเพื่อให้ศึกษาใบความรู้เรื่องความเป็นมาของนาฏศิลป์ล้านนาและใบความรู้เรื่องประวัติฟ้อนเล็บ แล้วให้นักเรียนสรุปความรู้ลงในใบงานแผนผังความคิด แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
2. นักเรียนเล่าถึงเพลงล้านนาต่างๆ ที่นักเรียนรู้จักหรือประทับใจที่เคยได้ฟัง
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มให้นักเรียนช่วยกันค้นหาข้อมูลเพลงล้านนาประยุกต์ โอกาสที่ใช้แสดงและเครื่องแต่งกายจากแหล่งข้อมูล ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ใบความรู้
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียน

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำผังความคิดทั้งสองเรื่องคือนาฏศิลป์ล้านนาและประวัติฟ้อนเล็บ
2. นักเรียนร่วมกันสรุปถึงเพลงล้านนาประยุกต์ โอกาสที่ใช้แสดง และเครื่องแต่งกายของฟ้อนเล็บว่าเหมาะสมหรือไม่และจะดัดแปลงอย่างไร

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ภาพโปสเตอร์การแสดงของภาคเหนือ
2. ใบความรู้เรื่องความเป็นมาของนาฏศิลป์ล้านนา
3. ใบความรู้เรื่องประวัติฟ้อนเล็บ
4. ใบงานแผนผังความคิด
5. ซีดีเพลงล้านนาประยุกต์
6. เครื่องแต่งกายฟ้อนเล็บ
7. ใบความรู้เรื่องเพลงล้านนาประยุกต์
8. ใบความรู้เรื่องโอกาสที่ใช้แสดงและเครื่องแต่งกายฟ้อนเล็บ

การวัดและการประเมินผล

1. การสังเกต พฤติกรรมการเรียน
2. การตรวจ แผนผังความคิด

เครื่องมือ

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
2. แบบประเมินฟังความคิด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบความรู้

ความเป็นมาของนาฏศิลป์ล้านนา

อาณาจักรล้านนานั้นมีชนพื้นเมืองนั้นหลายเผ่าพันธุ์และส่วนหนึ่งย้ายมาจากทางทิศเหนือ ดังนั้นลักษณะลีลาท่ารำจึงไม่เหมือนกับทางใต้ ไม่เข้มงวดในการใช้มือสื่อความหมาย หรือใช้มือทั้งสองข้างเหมือนภาคกลาง แต่กลับมีกระบวนการและลำดับการแสดงเป็นแบบระบำซึ่งเรียกเป็นภาษาพื้นเมืองว่า “ฟ้อน” หากนำไปเปรียบเทียบกับท่าทางและวิธีการฟ้อนแล้ว จะมีความคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกับการแสดงของกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ในแคว้นมณีปุระมาก คงมีอยู่แต่เฉพาะเพียงในกลุ่มชนของตนเท่านั้น อาทิ ฟ้อนเงี้ยวของชาวไทยใหญ่ ฟ้อนม่านของชาวพม่า และฟ้อนแห่ครัวตานเท่านั้น

พุทธศักราช 2431 สมัยพระเจ้าอินทวิชยานนท์ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่องค์ที่ 7 แห่งราชวงศ์เชื้อเจ็ดตน อิทธิพลของการดนตรีและการละครในราชสำนักสยามได้เริ่มแผ่ขึ้นมาปกคลุมนครเชียงใหม่ โดยเริ่มจากในคุ้มเจ้าหลวงฯ ก่อน ยังไม่ได้แพร่ขยายออกไปถึงประชาชนในท้องถิ่น จนถึงพุทธศักราช 2453 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสวยราชสมบัติสืบต่อ และพระเจ้าอินทวิชยานนท์พิราลัย เจ้าแก้ววันรัฐฯ ขึ้นปกครองนครเชียงใหม่สืบต่อ นับเป็นองค์ที่ 9 และเป็นองค์สุดท้ายของราชวงศ์เจ็ดตน การละครและการดนตรีในนครเชียงใหม่จึงมีการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้การฟ้อนรำการดนตรีที่มีอยู่เดิมถูกพัฒนาแก้ไข ปรับปรุง จนเจริญก้าวหน้ามาจนถึงทุกวันนี้ ในขณะเดียวกัน ก็เกิดการเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนว่าลีลาท่ารำของชนพื้นเมืองนั้นมีความเป็นตัวของตัวเองคือเรียบง่าย ผิดกับแบบในคุ้มในวังของพระราชชายาเจ้าดารารัศมีฯ ซึ่งนำเอาแบบอย่างราชสำนักสยามมาเป็นหลักในการฝึกซ้อม ฝึกหัดนักแสดงที่อยู่ในคุ้ม ด้วยความผูกพันและฝังแน่นอย่างลึกซึ้งในขนบธรรมเนียมประเพณีและวิธีการต่างๆ ที่พบเห็นในราชสำนักสยามมาใช้ในคุ้มของท่านมีการตั้งคณะดนตรี ปี่พาทย์และคัดเลือก(ผู้หญิง)สาวมาหัดรำ เรียกว่า “ช่างฟ้อน” ดังนั้นวงปี่พาทย์และการฟ้อนรำจึงเกิดขึ้นในคุ้มเจ้าหลวงนครเชียงใหม่ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

ใบความรู้

ประวัติการฟ้อนเล็บ

ฟ้อนเล็บ เป็นการฟ้อนของชาวไทยภาคเหนือ การแสดงจะมีดนตรีบรรเลงประกอบ จะมีเนื้อร้องหรือ ไม่มีเนื้อร้องก็ได้ มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันตามเวลาและ โอกาสที่ใช้แสดง เช่น ฟ้อนครัวทาน ฟ้อนเล็บ ฟ้อนเทียน แท้จริงคือฟ้อนชนิดเดียวกัน การฟ้อนและการทำบุญของคนล้านนาเป็นของคู่กันเพราะทุกครั้งที่มีการทำบุญต้องมีการฟ้อนเป็นการทำบุญไปด้วยในตัว โดยประเพณีของล้านนานั้น เมื่อพ้นฤดูทานแล้ว ชาวบ้านมักจะมียานบุญ และบอกบุญไปยังหมู่บ้านอื่นให้มาร่วมทำบุญ เป็นการฉลองที่เรียกว่า “งานปอย” มีการตกแต่งเครื่องไทยทาน จัดขบวนแห่เครื่องอัฐบริหารต่างๆ ให้ผู้หญิงฟ้อนนำขบวนตามจุดต่างๆที่ขบวนเดินผ่านและเมื่อถึงวัดก็จะมีช่างฟ้อนของวัดนั้น ออกมารับขบวนนั้นเข้าวัดไปการฟ้อนชนิดนี้จึงเรียกว่า ฟ้อนครัวทานหรือฟ้อนแห่ครัวทาน

ผู้แสดง ฟ้อนแต่ละชุดจะใช้จำนวนคนแตกต่างกันไป นิยมกันมี 4 คู่ 6 คู่ หรือ 8 คู่ การแสดง ผู้แสดงจะรำรำตามทำนองเพลงที่เชื่องช้า ส่วนการใช้ท่าฟ้อนเล็บนั้น ช่างฟ้อนมักจะจำต่อๆ กันมา เป็นท่าฟ้อนดั้งเดิมของชาวเหนือ คือ

1. ท่าพายเรือ
2. ท่าบิดบัวบาน
3. ท่ายอน

ในสมัยพระราชชายาเจ้าดารารัศมี ได้มีการปรับปรุงและประดิษฐ์ท่าฟ้อนให้ ดูอ่อนช้อยงดงามยิ่งขึ้น มีการแปรรูปแถวจากแถวเรียง 2 มาเป็นแถวเรียง 4 บ้าง มีการเข้าวงเล็กบ้าง เข้าวงใหญ่บ้าง ซึ่งแตกต่างจากการฟ้อนของชาวบ้านและบุคคลผู้หนึ่งซึ่งเคยได้รับการถ่ายทอดจากคุ้มเจ้าหลวงได้แก่ ครูสัมพันธ์ โชตนาในโอกาสที่ครูสัมพันธ์ ได้เข้าไปถ่ายทอดศิลปะการฟ้อนชนิดนี้แก่วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ ท่านได้กำหนดท่าฟ้อนไว้ 17 ท่าดังนี้

1. ไห้ว	2. บิดบัวบาน	3. สอดกลางอัมพร
4. สอดสูงจีบหลัง	5. บัวชูฝัก	6. กรายมือ
7. สะบัดจีบ	8. ผาลาเพียงไหล	9. สอดสร้อย
10. กิณนรธา	11. ยอดตองต้อม	12. พรหมสี่หน้า
13. กระจ่ายตองแร้ว	14. จีบคู่องแขน	15. ยอนมือ
16. ตากปีก	17. วันทาบัวบาน	

อาจมีการเพิ่มท่า ตัดตอน หรือลำดับท่าก่อนหลังตามที่ครูสอนแต่ละคนจะกำหนด

ในสมัยโบราณเพื่อนเลืบหาคู่ได้ยาก ถ้าจะดูการพอนที่สวยงามและมีลีลาอ่อนช้อยต้องเป็นช่างพอนที่มาจากคุ้มเจ้าหลวง เมื่อปีพุทธศักราช 2468 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสมณฑล พระราชชายาเจ้าดารารัศมีได้ทรงฝึกเจ้านาย และหญิงสาวฝ่ายในพอนรับเสด็จ ซึ่งนับเป็นการพอนที่สำคัญ เพื่อนเลืบเป็นที่รู้จักแพร่หลายในกรุงเทพฯ เมื่อคราวพอนในงานสมโภชพระเศวตเศขตริก ช้างเผือกในรัชกาลที่ 7 เมื่อปีพุทธศักราช 2470

ต่อมาการพอนเลืบก็ซบเซาไปพักหนึ่ง ครั้นประมาณปี 2475 เจ้าบัวทิพย์ ณ เชียงใหม่ ธิดาของเจ้าแก้ววรรัตน์ ผู้ครองนครเชียงใหม่ เป็นผู้รักในศิลปะประเภทนี้จึงได้รวบรวมเด็กสาวในคุ้มมอบให้แม่ครูหลง บุญจูหลง เป็นผู้ฝึกหัดพอนรำในแบบต่างๆ ขึ้น ทั้งนี้เจ้าแก้ววรรัตน์ก็ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี ได้ประทานหม่อมแสน ซึ่งเป็นหม่อมของท่านเป็นผู้คอยควบคุมแนะนำ ในช่วงเวลานี้จึงมีการปรับปรุงทำรำตลอดจนเครื่องแต่งกายและดนตรีเพื่อความเหมาะสมเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีเชื่อถือได้เป็นอย่างดี มีการจัดการแสดงต้อนรับแขกเมืองและให้ประชาชนชมอยู่เสมอ เมื่อเจ้าแก้ววรรัตน์ได้ถึงแก่พิราลัย การพอนจึงชะงักไปอีกครั้งหนึ่ง จะมีอยู่บ้างก็เพียงประปรายตาม โรงเรียนและตามวัด

ประมาณปีพุทธศักราช 2503 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเสด็จประพาสเชียงใหม่ บรรดาคณะครูและนักเรียนตลอดจนกลุ่มหนุ่มสาวจากวัดต่างๆ ได้พากันฟื้นฟูการพอนเมืองเพื่อรับเสด็จได้รับความสนพระทัยเป็นอันมาก จึงโปรดให้มีการพอนเลืบทุกครั้งที่มีพระองค์ให้นำเสด็จพระราชอาคันตุกะมาเยือนเชียงใหม่

ต่อมาเมื่อนานาชาติทางภาคกลางแพร่มาสู่ภาคเหนือ การพอนเลืบก็มีการปรับวิธีการพอนให้เข้ากับทำรำแม่บท เพิ่มทำรำให้มากขึ้นและแตกต่างกันไป

ใบความรู้

เพลงล้านนาประยุกต์

เพลงพื้นบ้านล้านนา ชีวิตของชาวล้านนาแต่เดิมนั้น ผู้ฟังอยู่กับเสียงเพลงเกือบตลอดเวลา ตั้งแต่วัยทารก มีเพลงขับกล่อม ในวัยเด็ก มีเพลงประกอบการละเล่นต่างๆ ที่ทำให้การละเล่นนั้น สนุกสนาน เมื่อถึงวัยหนุ่มสาว ก็มีประเพณีการแอ้วสาว ซึ่งหนุ่มๆ จะนำเครื่องดนตรีประเภทสะล้อซึง เป็ย บรรเลงไปตามทางขะไปเยือนหญิงที่ตนหมายปอง มีการขับลำนำที่เรียกว่า จ้อย ส่วนในงานพิธีและงานรื่นเริงตามเทศกาลต่างๆ เช่น ในพิธีขึ้นบ้านใหม่ พิธีบวชนาค ฟ้อนผีมดผีเม็ง เช่นผีบรรพบุรุษ จะประกอบไปด้วยการบรรเลงดนตรี การขับร้องเพลงและการแสดงเพลงปฏิพากย์ที่เรียกว่า “ซอ” แม้ในช่วงสุดท้ายที่ชีวิตดับสูญ เพลงก็มีบทบาทที่จะบรรเลงในพิธีชักปราสาทบรรจุศพเข้าสู่ป่าช้า

บทเพลงพื้นบ้านของล้านนา เป็นบทเพลงเก่าแก่ของชาวล้านนาเอง และเป็นที่ยอมรับกันมานานดังปรากฏในวรรณคดีโบราณ เพลงพื้นบ้านภาคเหนือจัดแบ่งเพลงตามรูปแบบการแสดงออก โดยคำนึงถึงองค์ประกอบ 2 อย่าง คือดนตรีและเนื้อร้อง ซึ่งจะแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. เพลงที่ไม่มีเนื้อร้อง หรือ เพลงบรรเลง
2. เพลงที่มีเนื้อร้อง โดยไม่มีดนตรีประกอบ
3. เพลงผสมหรือเพลงที่มีทั้งเนื้อร้องและดนตรีประกอบ
 1. เพลงที่ไม่มีเนื้อร้อง หรือเพลงบรรเลง หมายถึงเพลงที่เกิดจากการบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีล้วนๆ โดยไม่มีการขับร้อง เพลงประเภทนี้ มีทั้งการบรรเลงเดี่ยวๆ และการเล่นประสมวง โอกาสในการเล่นดนตรีมีทั้งการขับกล่อมอารมณ์ในยามว่าง การเล่นดนตรีของชายหนุ่มเวลาไปแอ้วสาวตอนกลางคืนการเล่นในงานรื่นเริงต่างๆ เป็นต้น
 2. เพลงที่มีเนื้อร้องแต่ไม่มีดนตรีประกอบ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ
 - 2.1 บทเพลงทางมุขปาฐะ คือการขับร้องเพลงที่จดจำสืบทอดกันต่อ ๆ มา หรือเป็นการขับร้องที่เกิดจากปฏิภาณ ไหวพริบ เพลงเหล่านี้จะใช้ขับร้องกันเล่นๆ เช่น
 - จ้อย คือการขับร้องเดี่ยวที่เอื้อนเสียงทอดยาวแบบเดียวกับการขับลำนำของไทยภาคกลาง ชายหนุ่มมักขับจ้อยในยามที่เดินทางไปแอ้วสาวเวลากลางคืน
 - เพลงสำหรับเด็ก มีเพลงกล่อมเด็ก เช่น เพลงอ้อ และเพลงประกอบการเล่นของเด็ก เช่น เพลงสีกก้องก้อ เพลงสีกชุงชา-สีกจุงจา เป็นต้น

- บทชอเบ็ดเตล็ด เป็นการขับชอของชาวบ้านล้านนาแต่โบราณ โดยเฉพาะการขับเล่นๆ เพื่อความครึกครื้น (“ชอ” หมายถึงการขับร้องบทเพลงมิได้หมายถึงเครื่องดนตรี) บทชอเบ็ดเตล็ดเหล่านี้เป็นบทเพลงพื้นบ้านล้านนาที่สืบทอดทางมุขปาฐะ มีเนื้อหาหรือลีลาที่แสดงให้เห็น

อารมณ์ขันของชาวบ้านที่รักความสนุกสนาน บทชอเบ็ดเตล็ด มีหลายชนิด เช่น ชอก้อม ชอบู้จิบ ชอกับเก็ง ชอลายอำ ชอลายสอง เป็นต้น

2.2 บทเพลงที่มาจากวรรณกรรมลายลักษณ์ หมายถึงบทเพลงที่กวีล้านนาได้แต่งขึ้นเป็นลายลักษณ์ มีปรากฏต้นฉบับมาแต่โบราณในใบลานและในพับ (พับ) หนังสือ (ลักษณะเดียวกับสมุดข่อย) วรรณกรรมเหล่านี้ แต่งด้วยคำประพันธ์สามารถนำมาอ่านด้วยทำนองเสนาะในโอกาสต่างๆ ด้วยลักษณะลีลาของการขับร้อง จึงจัดเป็นเพลงพื้นบ้านล้านนาประเภทหนึ่ง เช่น คราวชอหงส์ผาคำโคลงนางอมรา เป็นต้น

3. เพลงผสม ได้แก่ เพลงที่มีเนื้อร้องและดนตรีบรรเลงประกอบ เป็นการผสมระหว่างเพลงประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2 เข้าด้วยกัน เพลงประเภทนี้ คือ “ชอ” นั่นเอง เป็นเพลงพื้นบ้านล้านนาที่อยู่ในลักษณะ “เพลงปฏิพากย์” คือมีผู้ขับร้องชายหญิง ซึ่งเรียกว่า “ช่างชอ” ขับร้องโต้ตอบกัน เรียกว่าเป็น “คู่ถ้อย” (คำ “ถ้อย” หมายถึงการโต้ตอบกัน) ท่วงทำนองชอแต่ดั้งเดิมมีหลายทำนองด้วยกัน แต่ละทำนองจะมีลีลาในการเอื้อนเสียงและลีลาแตกต่างกันออกไป(พรพรรณ วรรณมา, 2542, หน้า 4757-4758)

เพลงคำเมือง (นิยมอ่าน “เพงคำเมือง”) เพลงคำเมือง คือเพลงที่มีเนื้อร้องเป็นภาษาล้านนา ซึ่งกล่าวได้ว่ามีกำเนิดและพัฒนาการส่วนหนึ่งต่อเนื่องมาจากเพลงพื้นบ้าน เพลงคำเมือง อาจแบ่งตามรูปแบบได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. เพลงลูกทุ่งคำเมือง
2. เพลงโฟล์คซองคำเมือง
3. เพลงสตริงคำเมือง
4. เพลงเมคเล่ย์คำเมือง

ใบความรู้

โอกาสที่ใช้แสดงและเครื่องแต่งกายฟ้อนเล็บ

การฟ้อนพื้นเมืองภาคเหนือเป็นการแสดงที่มีมาแต่โบราณ ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาวล้านนา การฟ้อนและการทำบุญของชาวล้านนานั้นเป็นของคู่กัน เพราะทุกครั้งที่มีการทำบุญก็จะต้องมีการฟ้อนควบคู่กันไปด้วยในตัว โดยประเพณีของชาวล้านนานั้น เมื่อพ้นฤดูการทำนาแล้วชาวบ้านมักจะมียานบุญและบอกบุญไปยังหมู่บ้านอื่นให้มาร่วมทำบุญเป็นการฉลองซึ่งเรียกว่างานปอย มีการตกแต่งเครื่องไทยทาน จัดเป็นขบวนแห่เครื่องอัฐบริวารต่างๆ ที่เรียกว่าเครื่องครวทานให้ผู้หญิงฟ้อนนำขบวนมาประมาณ 8-10 คน จึงจะเห็นได้ว่าโอกาสที่ใช้ในแสดง แต่ก่อนแสดงในงานบุญแต่ในปัจจุบันฟ้อนพื้นเมืองของชาวล้านนาได้แสดงในโอกาสต่างๆ รวมถึงแสดงให้ชาวต่างชาติได้ชื่นชมด้วย

เดิมใช้แสดงเฉพาะวันสำคัญในพระราชฐานทางเหนือเท่านั้น เช่นในคุ้มหลวง ผู้ฟ้อนส่วนมาล้วนแต่เป็นเจ้านายเชื้อพระวงศ์ฝ่ายในทั้งสิ้น แต่ด้วยความที่เป็นศิลปะอันงดงามอ่อนช้อยและมีคุณค่ายิ่ง ทำให้การฟ้อนมิได้เป็นเพียงศิลปะที่นิยมเฉพาะภาคเหนือเท่านั้น แต่ยังได้รับการยกย่องเป็นศิลปะประจำชาติไทย มีการจัดแสดงเพื่อต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองอยู่เนืองๆ แสดงในงานเทศกาลต่างๆ ของไทย เช่น งานกฐิน ทอดผ้าป่า เข้าพรรษา สลากภัต เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการนำไปแสดงในต่างประเทศ เป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย ทั้งยังเป็นศิลปะที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในเมืองไทยมากยิ่งขึ้น เป็นการช่วยเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

การแต่งกาย จะแต่งกายแบบไทยชาวภาคเหนือสมัยโบราณ คือ เก้าฝมหักดอกไม้และอุบะ นุ่งผ้าตามแบบชาวเหนือ สวมเสื้อทรงกระบอกแขนยาว คอกลม ห่มสไบเฉียง นุ่งผ้าซิ่นลายขวาง และสวมเล็บมือยาวทั้ง 8 นิ้ว เว้นแต่นิ้วหัวแม่มือ

แผนการเรียนรู้ เรื่อง ฟ้อนเล็บโดยใช้เพลงล้านนาประยุกต์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่

5

แผนการเรียนรู้ที่ 2 นาฏศัพท์

จำนวน 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

นาฏศัพท์ เป็นศัพท์ที่ใช้ในการแสดงท่าทางทางนาฏศิลป์ เป็นศัพท์เฉพาะซึ่งใช้เกี่ยวกับท่ารำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายท่านาฏศัพท์ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติท่านาฏศัพท์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกคุณค่าและประโยชน์ของนาฏศัพท์ได้

สาระการเรียนรู้

นาฏศัพท์ ได้แก่

1. ตั้งวงบน ตั้งวงกลาง ตั้งวงหน้า
2. จีบหงาย จีบคว่ำ จีบส่งหลัง จีบปรกหน้า
3. สลัดมือหรือสลัดจิบ กรายมือ นายมือ
4. ก้าวหน้า ก้าวข้าง ก้าวไขว้

กระบวนการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนดูภาพท่ารำต่างๆ ที่ใช้ในการฟ้อนเล็บ พร้อมสนทนาซักถามว่าแต่ละท่าใช้นาฏศัพท์ท่าใดบ้าง

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนศึกษาท่านาฏศัพท์ จากรูปภาพที่มีคำบรรยายของแต่ละท่า
2. ให้แต่ละคนฝึกท่านาฏศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการฟ้อนเล็บ โดยปฏิบัติตามรูปภาพ

พร้อมครูช่วยเสริม

3. ให้แต่ละคนมาปฏิบัติท่านาฏศัพท์แต่ละท่าพร้อมกันจนครบ

ขั้นสรุป

แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่มมาจับฉลากกลุ่มทำนาฏศัพท์ 4 ชุด แล้วปฏิบัติทำนาฏศัพท์ ชุดที่จับฉลากได้ พร้อมทั้งประเมินปฏิบัติทำนาฏศัพท์โดยใช้แบบประเมินทำนาฏศัพท์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ภาพทำนาฏศัพท์

การวัดและการประเมินผล

ประเมินการปฏิบัติทำนาฏศัพท์

เครื่องมือ

แบบประเมินทำนาฏศัพท์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบความรู้ที่ 1 เรื่องตั้งวงบน ตั้งวงกลาง ตั้งวงล่าง ตั้งวงหน้า

ตั้งวงบน

การตั้งวงบน คือ การยกแขนไปข้างลำตัว ทอดศอกโค้ง มือแบ ตั้งปลายนิ้วขึ้น ปลายนิ้วอยู่ระดับ
หางคิ้วหรือหางตา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตั้งวงกลาง

การตั้งวงกลาง คือ การยกส่วนโค้งของลำแขนให้ปลายนิ้วสูงระดับไหล่หรือต่ำกว่าไหล่เล็กน้อย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตั้งวงล่าง

การตั้งวงล่าง คือ การทอดส่วนโค้งของลำแขนลงมาเบื้องล่าง ลำแขนส่วนล่างจะโค้งเข้าหาลำตัว
ปลายนิ้วอยู่ระดับหน้าท้องหรือชายพก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตั้งวงหน้า

ตั้งวงหน้า คือ ส่วนโค้งของลำแขนที่ทอดอยู่ข้างหน้า ตั้งวงมาด้านหน้า ปลายนิ้วอยู่ระดับปาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง จีบหงาย จีบคว่ำ จีบหลัง จีบปรกหน้า

จีบหงาย

การจีบหงาย คือ มือจีบหงายข้อมือขึ้น ปล่อยให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นข้างบน หักข้อมือเข้าหาลำแขน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จีบคว่ำ

การจีบคว่ำ คือการคว่ำแขนลง ให้อปลายนิ้วที่จีบชี้ลงล่าง หักข้อมือเข้าหาลำแขน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จีบหลัง

จีบหลัง คือการเหยียดแขนให้ตั้งไปทางข้างหลังของลำตัว มือจีบและหงายข้อมือขึ้น พร้อมทั้งหัก
ข้อมือเข้าหาลำแขน

จิบปรกหน้า

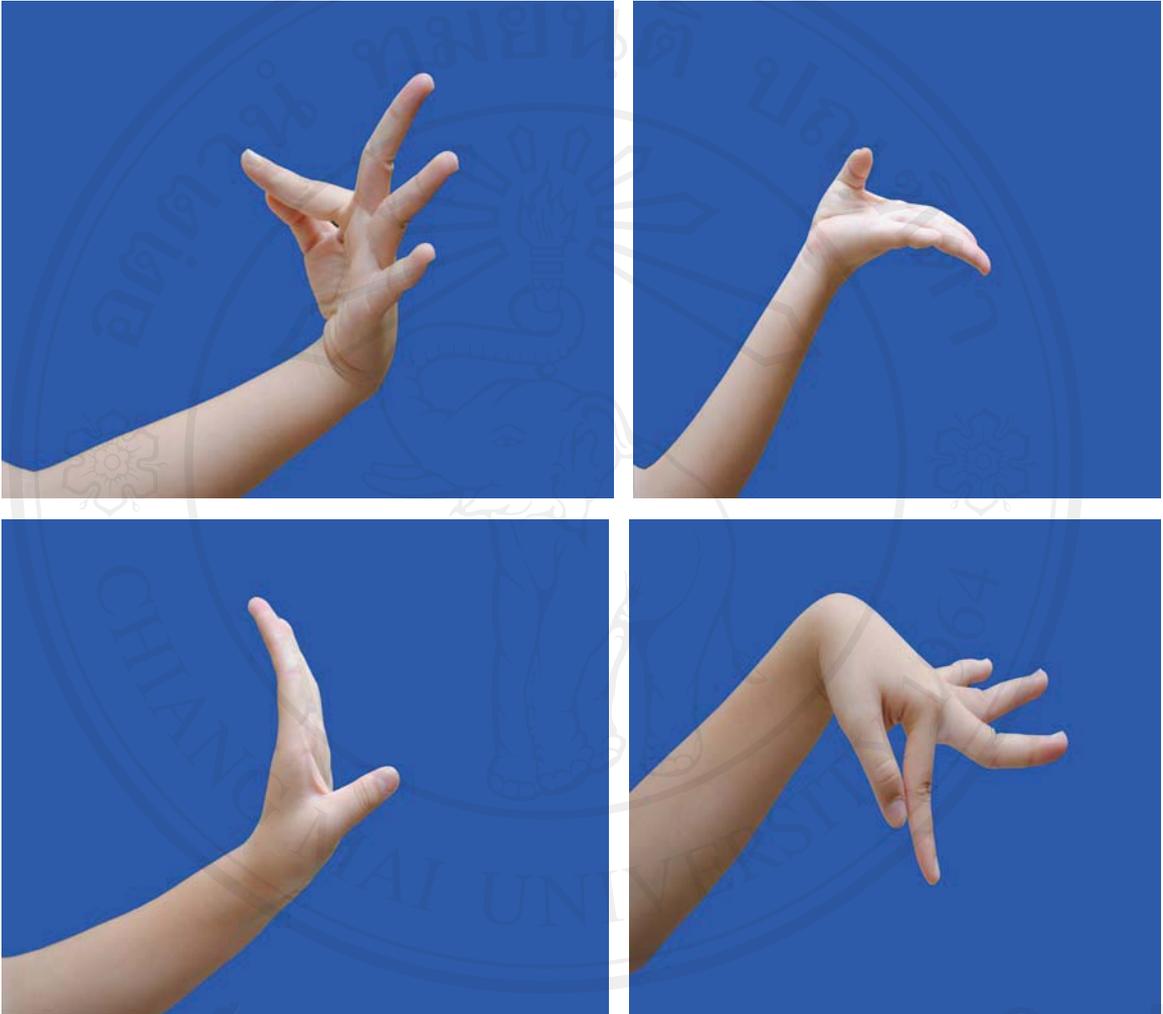

จิบปรกหน้า คือ การยกแขนไปข้างหน้า งอข้อศอกตั้งฉาก อยู่เฉยๆกับใบหน้า หักข้อมือแล้วกรีดจิบ
หันเข้าหาหน้าผาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง สัตว์มือหรือสัตว์จีบ กรายมือ ฉายมือ

สัตว์มือหรือสัตว์จีบ

กิริยาที่เริ่มจากมือที่จีบหงาย แล้วจะเปลี่ยนเป็นตั้งวงใช้กิริยาสัตว์จีบ (บางครั้งเรียก สะบัดจีบ) โดยปล่อยจีบลงไปเป็นมือแบหงาย ปลายนิ้วตกอย่างรวดเร็วแล้วพลิกข้อมือขึ้นเป็นตั้งวง (วงใดก็ได้แล้วแต่ทำรำนั่น) เมื่อต้องการจะกลับไปจีบหงายอย่างเดิมก็คว่ำมือลงเป็นจีบคว่ำ สวาจีบชนิดหนึ่งแล้วพลิกจีบคว่ำนั้นขึ้นเป็นจีบหงาย ปฏิบัติอย่างนี้สลับกันไป วิธีสะบัดมือนี่ ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวลำแขนด้วย จึงจะดูงาม

หมายเหตุ ปฏิบัติตามภาพให้ต่อเนื่องกัน

กรายมือ

กรายมือ เป็นกิริยาที่เคลื่อนไหวของมือซึ่งจะต้องทำไปพร้อมกัน โดยเริ่มจากมือซ้ายจับหงายลำแขนตรงระดับไหล่ ค่อยๆ ม้วนมือให้คว่ำลงอย่างช้าๆ คลายจับออกจนมือแบ แล้วตั้งวงให้เฉียงคล้อยไปข้างหน้า ในขณะเดียวกัน มือขวาที่ตั้งวงเลื่อนไปเป็นจับหลัง

หมายเหตุ ปฏิบัติตามภาพให้ต่อเนื่องกัน

ฉายมือ

ฉายมือ เป็นกิริยาแบบมือที่ตะแคงอยู่ในระดับต่ำเสมอออก หรือต่ำกว่านั้น แขนงออกมาก่อน วิธีฉายมือ
 เอียงศีรษะตรงกันข้ามกับมือที่จะฉาย ค่อยๆ แขนงปลายนิ้วออกไปข้างหน้าฝ่ามือยังตะแคงอยู่ แล้ว
 วนปลายนิ้วมาข้างๆ แขนงเหยียดตั้งในที่สุด ให้ลำแขนลาดลงล่าง ระดับฝ่ามืออยู่ตรงสะโพกเฉียง
 ค่อนมาข้างหน้าเล็กน้อย ถ้ามีกิริยาเข้าร่วมด้วยให้กะปลายมือที่ฉายอยู่ตรงกับเข่าที่กันออก

หมายเหตุ ปฏิบัติตามภาพให้ต่อเนื่องกัน

ใบความรู้ที่ 4 เรื่อง ก้าวหน้า ก้าวข้าง ก้าวไขว้

ก้าวหน้า

ก้าวหน้า คือ การวางฝ่าเท้าลงบนพื้นข้างหน้า โดยวางส้นเท้าลงก่อน แล้วจึงวางเต็มเท้า ก้าวเท้าไขว้ไปข้างหน้า ปลายเท้าเฉียงออก เท้าหลังเปิดส้นเท้า น้ำหนักอยู่บนเท้าที่ก้าว ย่อตัวลงให้เข้าหลังตรงกับข้อพับเข่าหน้า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ก้าวข้าง

วางส้นเท้าที่ก้าวไปด้านข้างให้ตรงกับปลายเท้าที่ยืน ย่อเข่าทั้งสองข้าง แล้วหลบเข่าหลังให้ตามไปกับเข่าหน้า น้ำหนักอยู่ที่เท้าหน้า เปิดส้นเท้าหลัง เอียงตัวข้างเท้าที่อยู่หลัง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ก้าวใจไว้

ลักษณะคล้ายก้าวหน้า แต่ใจไว้ที่ก้าวมาทางเท้าที่ยืนมากๆ เปิดส้นเท้าหลังที่ยืนอยู่ทุกครั้ง อย่าให้เท้าหลังติดกับข้อพับของเท้าหน้า ควรทอดออกห่างกัน ให้มีช่องว่างพองาม สำหรับปลายเท้าที่ก้าวให้เฉียงไปข้างๆ เพียงเล็กน้อย น้อยกว่าก้าวหน้าและก้าวข้าง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบประเมินการปฏิบัติทำนาฏยศัพท์

ชื่อ-สกุลชั้น ป.5

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการให้คะแนน

เกณฑ์การประเมิน	ดีมาก	ดี	พอใช้
ความถูกต้องของท่ารำ			
ความคล่องแคล่ว			
ความสวยงามของท่ารำ			
ความกล้าแสดงออก			
รวม			

เกณฑ์การให้คะแนน 3 หมายถึง ดีมาก 2 หมายถึง ดี 1 หมายถึง พอใช้ระดับคุณภาพผู้เรียน 9 - 12 อยู่ในระดับ ดีมาก

5 - 8 อยู่ในระดับ ดี

1 - 4 อยู่ในระดับ พอใช้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แผนการเรียนรู้เรื่อง ฟ้อนเล็บโดยใช้เพลงล้านนาประยุกต์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่	5
แผนการเรียนรู้ที่ 3 การฟ้อนเล็บ (ท่าการก้าวเท้า ทำเชื่อม 1 และ 2 ทำไหว้ บิดบัวบาน สอดกลางอัมพร)	จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ฟ้อนเล็บเป็นการแสดงของคนล้านนาที่ใช้แสดงในโอกาสต่างๆ มีการฟ้อนรำและการแปรแถวที่สวยงาม ทำนองเพลงก็มีการบรรเลงที่ไพเราะ เป็นการแสดงศิลปะที่ให้เห็นความอ่อนช้อยงดงาม เป็นการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย การใช้เท้าและมือในการเคลื่อนไหวการฟ้อน หากทำได้ถูกต้องตามทำนองและจังหวะ จะทำให้ฟ้อนรำได้อ่อนช้อยสวยงาม ความต่อเนื่องหรือความสัมพันธ์ของท่ารำต่างๆ จะทำให้การฟ้อนดูสวยงาม น่ามอง น่าชื่นชม ทำให้เกิดความสวยงาม ความมีเสน่ห์ของการฟ้อนรำ ท่ารำต่างๆ จะออกมาได้สวยงามนั้นผู้รำจะต้องมีความตั้งใจในการรำ มีใจรัก ใจเย็นและฝึกซ้อมอยู่เป็นประจำ มีการพัฒนาปรับปรุงในจุดที่ยังมีข้อบกพร่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายท่าฟ้อนเล็บที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติท่าฟ้อนเล็บที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องตามทำนองและจังหวะ
3. นักเรียนสามารถบอกคุณค่าและประโยชน์ของท่าฟ้อนเล็บที่กำหนดให้ได้

สาระการเรียนรู้

ฟ้อนเล็บ (ท่าก้าวเท้าเดิน ทำเชื่อม 1 และ 2 ทำไหว้ บิดบัวบาน สอดกลางอัมพร)

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยและซักถามเกี่ยวกับฟ้อนเล็บ

ขั้นสอน

1. เปิดเพลงที่ใช้ประกอบการฟ้อนเล็บให้นักเรียนฟังเพื่อให้รู้จักจังหวะและทำนอง
2. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ท่าฟ้อนเล็บได้แก่ ท่าก้าวเท้าเดิน ทำเชื่อม 1 และ 2 ทำไหว้ บิดบัวบาน สอดกลางอัมพร ที่มีรายละเอียดของแต่ละท่ารำ

3. วิทยากรสาธิตแต่ละท่าฟ้อนเล็บให้นักเรียนดูพร้อมทั้งปฏิบัติตาม
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ฝึกปฏิบัติการก้าวเท้าจนเกิดความชำนาญ
5. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่าเชื่อม 1 และ 2 ท่าไหว้ บิดบัวบาน สอดกลางอัมพรเมื่อชำนาญแล้วก็ปฏิบัติประกอบการเดินเท้าโดยครูและนักเรียนนับจังหวะการปฏิบัติ
5. เปิด VCD ฟ้อนเล็บพร้อมให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำ
6. ให้นักเรียนทั้งชั้นฟ้อนท่าเชื่อม 1 และ 2 ท่าไหว้ บิดบัวบาน สอดกลางอัมพรประกอบการเดินเท้าตามจังหวะเพลงที่เปิด โดยปฏิบัติฟ้อนเล็บร่วมกับครูและวิทยากร

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่มเพื่อมาปฏิบัติท่าเชื่อม 1 และ 2 ท่าไหว้ บิดบัวบาน สอดกลางอัมพร ประกอบการเดินเท้าและเพลงประกอบฟ้อนเล็บ โดยครูประเมินทักษะการฟ้อนเล็บโดยใช้แบบประเมินทักษะการฟ้อนเล็บ

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่อง ท่าก้าวเท้าเดิน, ท่าเชื่อม 1 และ 2 ท่าไหว้ บิดบัวบาน สอดกลางอัมพร
2. CD เพลงประกอบฟ้อนเล็บ
3. เครื่องเล่น CD/ VCD
4. VCD ฟ้อนเล็บ

การวัดและการประเมินผล

1. การสังเกต พฤติกรรมการเรียน
2. ประเมินทักษะการฟ้อนเล็บ

เครื่องมือ

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
2. แบบประเมินทักษะการฟ้อนเล็บ

ใบความรู้

ท่าการเดินเท้า

การก้าวเท้าไปในลักษณะครึ่งวงกลม

- ก้าวที่ 1 ก้าวเท้าซ้ายไปด้านข้าง เอียงตัวไปทางซ้าย
- ก้าวที่ 2 ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า พร้อมหมุนตัวตาม เอียงตัวไปทางขวา
- ก้าวที่ 3 ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า พร้อมหมุนตัวตาม เอียงตัวไปทางขวา
- ก้าวที่ 4 ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า หน้าตรงเวที เอียงตัวไปทางขวา
- ก้าวที่ 5 ก้าวเท้าซ้ายไขว้ไปทางขวา พร้อมกับหมุนตัวไปทางขวา เอียงตัวไปทางด้านขวา
- ก้าวที่ 6 ก้าวเท้าขวาไปข้างๆ เอียงตัวไปทางขวา
- ก้าวที่ 7 ยกเท้าซ้ายไปชิดเท้าขวา หันหน้าไปทางขวาของเวที เอียงตัวไปทางขวา

การก้าวเท้าหมุนกลับครึ่งวงกลม

ต่อเนื่องจากก้าวที่ 7

- ก้าวที่ 1 ก้าวเท้าขวาไปด้านข้าง เอียงตัวไปทางขวา
- ก้าวที่ 2 ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า พร้อมหมุนตัวตาม เอียงตัวไปทางซ้าย
- ก้าวที่ 3 ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า พร้อมหมุนตัวตาม เอียงตัวไปทางซ้าย
- ก้าวที่ 4 ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า หน้าตรงเวที เอียงตัวไปทางซ้าย
- ก้าวที่ 5 ก้าวเท้าขวาไขว้ไปทางซ้าย พร้อมกับหมุนตัวไปทางซ้าย เอียงตัวไปทางด้านซ้าย
- ก้าวที่ 6 ก้าวเท้าขวาไปข้างๆ เอียงตัวไปทางซ้าย
- ก้าวที่ 7 ยกเท้าขวาไปชิดเท้าซ้าย หันหน้าไปทางซ้ายของเวที เอียงตัวไปทางซ้าย

หมายเหตุ การก้าวเท้า 1 รอบ หมายถึง การก้าวเท้าครบ 14 ก้าว

ท่าเชื่อม 1

แขนทั้งสองข้างเหยียดไปข้างลำตัวระดับเอวลักษณะมือคล้ายตั้งวงกลาง แต่ต่ำกว่า แล้วม้วนมือจับเข้าหาลำตัว แล้วส่งจับไปด้านหลังเป็นท่าจับส่งหลัง (ครึ่งรอบ = 7 ก้าว)

ท่าเชื่อม 2

การยกแขนไปข้างลำตัว ทอดศอกโค้ง มือแบ ตั้งปลายนิ้วขึ้น ปลายนิ้วอยู่ระดับหางคิ้วหรือหางตา
(ครึ่งรอบ = 7 ก้าว)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ทำไหว้

มือทั้งสองประกบกันชิดปลายนิ้วออกเล็กน้อย นิ้วโป้งจรดระหว่างคิ้ว (1 รอบ = 14 ก้าว)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บิดบัวบาน

มือทั้งสองข้างเหยียดไปข้างหน้า หลังข้อมือชนกัน จับคว่ำซ้ายแล้วหมุนคลายมือออกเป็นคว่ำขวา สลับกัน (1 รอบ = 14 ก้าว)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สอดกลางอัมพร

มือขวาสอดจีบขึ้น คลายจีบออก แเบหงายฝ่ามือระดับวงสูง มือซ้ายเหยียดตั้งให้อยู่แกนระดับไหล่
(1 รอบ = 14 ก้าว)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบประเมินทักษะการฟ้อนเล็บ

ชื่อ-สกุลชั้น ป.5

พฤติกรรมปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
	4	3	2	1
1. ท่ารำถูกต้อง				
2. จังหวะถูกต้อง				
3. ความสวยงามของท่ารำ				
4. ความสัมพันธ์ของท่ารำ				
5. ความกล้าแสดงออก				
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรม การปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควร ปรับปรุง
	4	3	2	1
1. ทำท่า ถูกต้อง	ปฏิบัติท่า รำโดยใช้ มือ ลำตัว ศีรษะและ เท้าได้ ถูกต้อง ตั้งแต่ต้น จนจบ	ปฏิบัติท่า รำโดยใช้ มือ ลำตัว ศีรษะและ เท้าได้ ถูกต้อง เป็นส่วน ใหญ่	ปฏิบัติท่ารำโดยใช้มือ ลำตัว ศีรษะและเท้าได้ถูกต้องไม่ สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่า รำโดยใช้ มือ ลำตัว ศีรษะและ เท้าไม่ ถูกต้อง
2. จังหวะ ถูกต้อง	ปฏิบัติท่า รำอย่างมี ความสัมพันธ์ กับ จังหวะของ เพลง มี ความ สม่ำเสมอ ตั้งแต่ต้น จนจบ	ปฏิบัติท่า รำอย่างมี ความสัมพันธ์ กับ จังหวะของ เพลง เป็น ส่วนใหญ่	ปฏิบัติท่ารำอย่างมีความสัมพันธ์กับจังหวะของเพลง เป็นบางครั้ง ไม่สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่า รำยังไม่มี ความสัมพันธ์ กับ จังหวะของ เพลง
3. ความ สวยงาม ของท่ารำ	ปฏิบัติท่า รำได้อย่าง อ่อนช้อย มีความ สวยงาม สม่ำเสมอ ตั้งแต่ต้น จนจบ	ปฏิบัติท่า รำได้อย่าง อ่อนช้อย มีความ สวยงาม เป็นส่วน ใหญ่	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างอ่อนช้อย มีความสวยงามเป็น บางครั้งไม่สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่า รำยังไม่มี ความอ่อน ช้อยและ ความ สวยงาม
4. ความสัมพันธ์ ของท่า	ปฏิบัติท่า รำด้วย ความสัมพันธ์	ปฏิบัติท่า รำด้วย ความสัมพันธ์	ปฏิบัติท่ารำด้วยความสัมพันธ์ของท่ารำในแต่ละท่ารำไม่ มีการสะดุดหรือหลงลืมท่ารำตั้งแต่ต้นจนจบไม่ สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่า รำไม่มี ความสัมพันธ์

รำ	นั้ของท่า รำในแต่ละ ท่ารำไม่มี การสะดุด หรือ หลงลืมท่า รำตั้งแต่ ต้นจนจบ อย่าง สม่ำเสมอ	นั้ของท่า รำในแต่ละ ท่ารำไม่มี การสะดุด หรือ หลงลืมท่า รำตั้งแต่ ต้นจนจบ เป็นส่วน ใหญ่		นั้ของท่า รำในแต่ละ ท่ารำมี การสะดุด หรือ หลงลืมท่า รำ
5. ความ กล้า แสดงออก	ปฏิบัติท่า รำด้วย ความ มั่นใจใน ตนเอง กล้า แสดงออก ไม่เขินอาย อย่าง สม่ำเสมอ ตั้งแต่ต้น จนจบ	ปฏิบัติท่า รำด้วย ความ มั่นใจใน ตนเอง กล้า แสดงออก ไม่เขินอาย	ปฏิบัติท่ารำอย่างไม่มี ความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้า แสดงออกยังมีความเขินอาย อยู่บ้าง	ปฏิบัติท่า รำอย่างไม่มี ความ มั่นใจใน ตนเอง ไม่ กล้า แสดงออก มีความเขิน อาย

แผนการเรียนรู้เรื่อง ฟ้อนเล็บโดยใช้เพลงล้านนาประยุกต์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการเรียนรู้ที่ 6 การฟ้อนเล็บ (พรหมสี่หน้า กระจ่าต๋องแร่่ว จีบคู่จ้อแขน

ยอนมือ)

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ฟ้อนเล็บเป็นการแสดงของคนล้านนาที่ใช้แสดงในโอกาสต่างๆ มีการฟ้อนรำและการแปร
แถวที่สวยงาม ทำนองเพลงก็มีการบรรเลงที่ไพเราะ เป็นการแสดงศิลปะที่ให้ความอ่อนช้อย

งดงาม เป็นการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย การใช้เท้าและมือในการเคลื่อนไหวการ ฟ้อน หากทำได้ถูกต้องตามทำนองและจังหวะ จะทำให้ฟ้อนรำได้อ่อนช้อยสวยงาม ความต่อเนื่อง หรือความสัมพันธ์ของท่ารำต่างๆ จะทำให้การฟ้อนดูสวยงาม น่ามอง น่าชื่นชม ทำให้เกิดความ สบายงาม ความมีเสน่ห์ของการฟ้อนรำ ท่ารำต่างๆ จะออกมาได้สวยงามนั้นผู้รำจะต้องมีความตั้งใจ ในการรำ มีใจรัก ใจเย็นและฝึกซ้อมอยู่เป็นประจำ มีการพัฒนาปรับปรุงในจุดที่ยังมีข้อบกพร่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายท่าฟ้อนเล็บที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติท่าฟ้อนเล็บที่กำหนดให้ได้ถูกต้องตามทำนองและจังหวะ
3. นักเรียนสามารถบอกคุณค่าและประโยชน์ของท่าฟ้อนเล็บที่กำหนดให้ได้

สาระการเรียนรู้

การฟ้อนเล็บ (พรหมสี่หน้า กระจต่ายต้องเร็ว ขอนมมือ จีบคุ้งอแขน)

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ทบทวนท่ารำท่าเชื่อม 1 จนถึงท่ากนินรรำพร้อมกับเพลง

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ท่าฟ้อนเล็บได้แก่ พรหมสี่หน้า กระจต่ายต้องเร็ว ขอนมมือ จีบคุ้งอแขน ที่มีรายละเอียดของแต่ละท่ารำ

2. วิทยากรสาธิตแต่ละท่าฟ้อนเล็บให้นักเรียนดูพร้อมทั้งปฏิบัติตาม
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ฝึกปฏิบัติการก้าวเท้าจนเกิดความชำนาญ
4. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่าพรหมสี่หน้า กระจต่ายต้องเร็ว ขอนมมือ จีบคุ้งอแขน เมื่อชำนาญแล้วก็ปฏิบัติประกอบการเดินเท้าโดยครูและนักเรียนนับจังหวะการปฏิบัติ
5. เปิด VCD ฟ้อนเล็บพร้อมให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำ
6. ให้นักเรียนทั้งชั้นฟ้อนพรหมสี่หน้า จนถึงท่าจีบคุ้งอแขน ประกอบการเดินเท้าตามจังหวะเพลงที่เปิดโดยปฏิบัติฟ้อนเล็บร่วมกับครูและวิทยากร

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่มเพื่อมาปฏิบัติทำเชื่อม 1 จนถึงทำจิบคู่จอแกน ประกอบการเดินเท้าและเพลงประกอบฟ้อนเล็บ โดยครูประเมินทักษะการฟ้อนเล็บโดยใช้แบบ ประเมินทักษะการฟ้อนเล็บ

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่อง ทำพรหมสี่หน้า กระจ่าต้องเร็ว ขอนมือ จิบคู่จอแกน
2. CD เพลงประกอบฟ้อนเล็บ
3. เครื่องเล่น CD/ VCD
4. VCD ฟ้อนเล็บ

การวัดและการประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
2. การประเมินทักษะการฟ้อนเล็บ

เครื่องมือ

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
2. แบบประเมินทักษะการฟ้อนเล็บ

ยกแขนทั้งสองข้างชูขึ้นระดับศีรษะกางออกเล็กน้อย มืออยู่ในท่าตั้งวงบน (1 รอบ = 14 ก้าว)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กระต่ายต้องเร็ว

มือทั้งสองข้างเหยียดไปด้านข้างลำตัวงอข้อศอกเล็กน้อย มืออยู่ในท่าตั้งวงล่าง (1 รอบ = 14 ก้าว)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จับคู่จอบแทน

มือทั้งสองข้างเหยียดไปด้านข้างลำตัวงอข้อศอกเล็กน้อย มือจับหงายหักข้อมือเข้าหาลำแขน
(1 รอบ = 14 ก้าว)

* ในท่านี้มี การแปรแถว โดยการเข้าวง

(1)

(3) (2)

(4) (5)

(6) (7)

(8) (9)

(10) (11)

(12)

ยอนมือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

มือขวาตั้งวงบน มือซ้ายเหยียดตึงเสมอไหล่ (ครึ่งรอบ = 7 ก้าว)
มือซ้ายตั้งวงบน มือขวาเหยียดตึงเสมอไหล่ (ครึ่งรอบ = 7 ก้าว)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ชื่อ-สกุลชั้น ป.5

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
	4	3	2	1
1. ทำร่าถูกต้อง				
2. จังหะถูกต้อง				
3. ความสวยงามของทำร่า				
4. ความสัมพันธ์ของทำร่า				
5. ความกล้าแสดงออก				
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมกร ปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
	4	3	2	1
1. ทำท่าถูกต้อง	ปฏิบัติท่าโดยใช้มือ ลำตัว ศีรษะและเท้าได้ถูกต้องตั้งแต่ต้นจนจบ	ปฏิบัติท่าโดยใช้มือ ลำตัว ศีรษะและเท้าได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติท่าโดยใช้มือ ลำตัว ศีรษะและเท้าได้ถูกต้องไม่สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่าโดยใช้มือ ลำตัว ศีรษะและเท้าไม่ถูกต้อง
2. จังหวะถูกต้อง	ปฏิบัติท่าอย่างมีความสัมพันธ์กับจังหวะของเพลง มีความสม่ำเสมอตั้งแต่ต้นจนจบ	ปฏิบัติท่าอย่างมีความสัมพันธ์กับจังหวะของเพลง เป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติท่าอย่างมีความสัมพันธ์กับจังหวะของเพลง เป็นบางครั้ง ไม่สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่ายังไม่มี ความสัมพันธ์กับจังหวะของเพลง
3. ความสวยงามของท่า	ปฏิบัติท่าได้อย่างอ่อนช้อย มีความสวยงามสม่ำเสมอตั้งแต่ต้นจนจบ	ปฏิบัติท่าได้อย่างอ่อนช้อย มีความสวยงามเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติท่าได้อย่างอ่อนช้อย มีความสวยงามเป็นบางครั้ง ไม่สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่ายังไม่มี ความอ่อนช้อยและความสวยงาม
4. ความสัมพันธ์ของท่า	ปฏิบัติท่าด้วยความสัมพันธ์ของท่าในแต่ละท่า ไม่มีการสะดุดหรือหลงลืมท่าตั้งแต่ต้นจนจบอย่างสม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่าด้วยความสัมพันธ์ของท่าในแต่ละท่า ไม่มีการสะดุดหรือหลงลืมท่าตั้งแต่ต้นจนจบเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติท่าด้วยความสัมพันธ์ของท่าในแต่ละท่า ไม่มีการสะดุดหรือหลงลืมท่าตั้งแต่ต้นจนจบไม่สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่ายังไม่มี ความสัมพันธ์ของท่าในแต่ละท่า มีการสะดุดหรือหลงลืมท่า
5. ความกล้าแสดงออก	ปฏิบัติท่าด้วยความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออกไม่เขินอาย อย่างสม่ำเสมอตั้งแต่ต้นจนจบ	ปฏิบัติท่าด้วยความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออกไม่เขินอาย	ปฏิบัติท่าอย่างไม่มี ความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออกยังมีความเขินอาย อยู่บ้าง	ปฏิบัติท่าอย่างไม่มี ความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออกมีความเขินอาย

แผนการเรียนรู้เรื่อง ฟ้อนเล็บโดยใช้เพลงล้านนาประยุกต์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่

5

แผนการเรียนรู้ที่ 8 การเห็นคุณค่าและการสืบสานวัฒนธรรม

จำนวน 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การฟ้อนเล็บถือเป็นวัฒนธรรมล้านนาที่มีคุณค่า ดังนั้นจึงควรอนุรักษ์ให้สืบสานคงอยู่ต่อไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกวิธีที่จะสืบสานวัฒนธรรมล้านนา (ฟ้อนเล็บ) ได้
2. นักเรียนสามารถเขียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อการฟ้อนเล็บได้

สาระการเรียนรู้

วิธีการสืบสานวัฒนธรรมล้านนา (ฟ้อนเล็บ)

กระบวนการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาคุณค่าและการสืบสานวัฒนธรรมล้านนา (ฟ้อนเล็บ)

ขั้นสอน

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนลงในใบงานที่ 1 การเห็นคุณค่าและการมีส่วนร่วมสืบสานวัฒนธรรม และใบงานที่ 2 แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อการฟ้อนเล็บ

2. ให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงความจำเป็นในการสืบสานวัฒนธรรม

ขั้นสรุป

ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อการฟ้อนเล็บลงในใบงานที่

2

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 การเห็นคุณค่าและการมีส่วนร่วมสืบสานวัฒนธรรม
2. ใบงานที่ 2 แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อการฟ้อนเล็บ

การวัดและการประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการเรียน
2. ตรวจใบงาน 1, 2

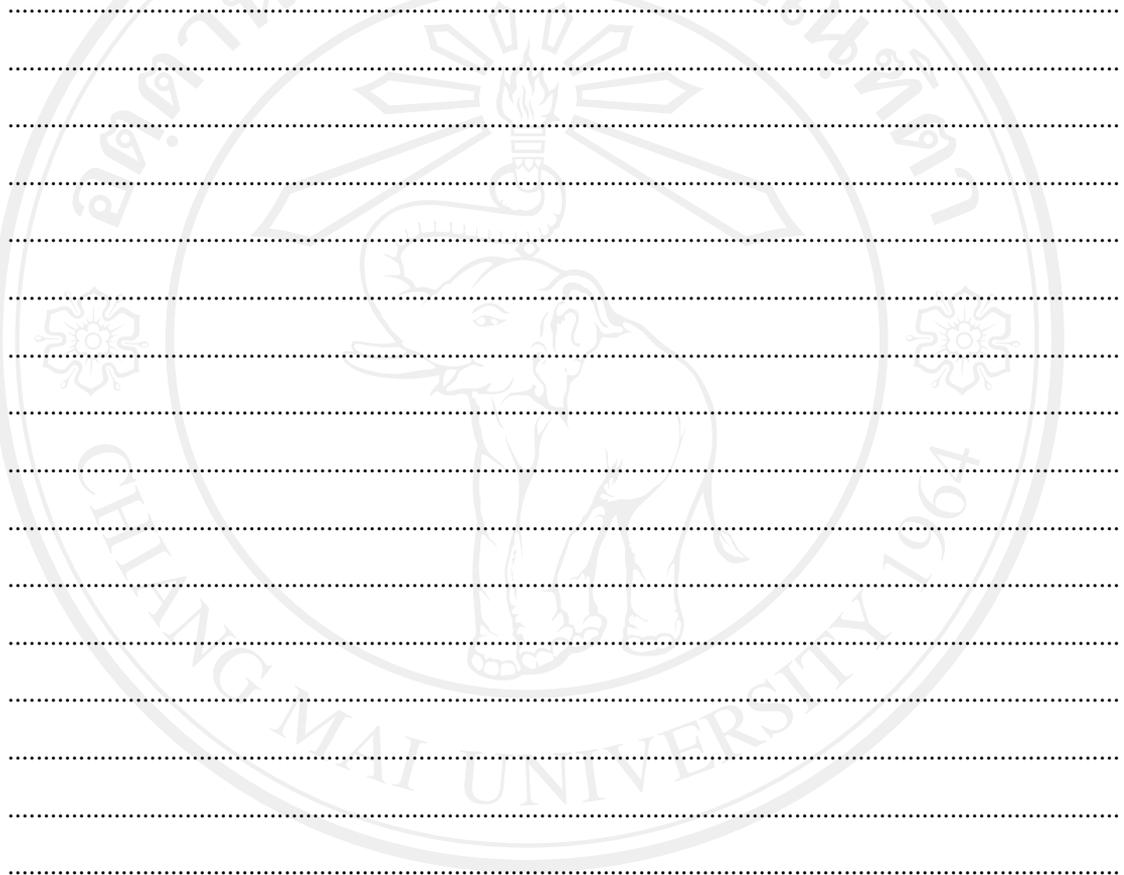
เครื่องมือ

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
2. ใบงาน 1, 2

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การเห็นคุณค่าและการมีส่วนร่วมสืบสานวัฒนธรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่นักเรียนเห็น
ความ มีคุณค่าและการมีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรม พร้อมทั้งนำเสนอหน้าชั้น
เรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดความรู้เรื่อง ฟ้อนเล็บโดยใช้เพลงล้านนาประยุกต์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบทดสอบวัดความรู้เรื่อง ฟ้อนเล็บโดยใช้เพลงล้านนาประยุกต์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × หน้าข้อความที่ถูกต้อง

1. การดนตรีและการละครในราชสำนักได้มาเผยแพร่ในนครเชียงใหม่ในสมัยใด

- ก. สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ข. สมัยเจ้ากาวิละ
- ค. สมัยพระเจ้าอินทวิชยานนท์
- ง. สมัยเจ้ากอแก้ว ณ เชียงใหม่

2. ในสมัยใดที่มีการปรับปรุงและประดิษฐ์ทำฟ้อนให้ดูอ่อนช้อยละสวยงามมากยิ่งขึ้น

- ก. สมัยรัชกาลที่ 1
- ข. สมัยพระชายาเจ้าดารารัศมี
- ค. สมัยครูสัมพัทธ์ โชตนา
- ง. สมัยรัชกาลที่ 8

3. การฟ้อนเป็นการแสดงของภาคใด

- ก. ภาคเหนือ
- ข. ภาคกลาง
- ค. ภาคอีสาน
- ง. ภาคใต้

4. การแสดงพื้นเมืองหมายถึงข้อใด

- ก. การแสดงหรือการละเล่นของแต่ละท้องถิ่น
- ข. การแสดงที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ
- ค. การแสดงหรือการละเล่นประจำชาติ
- ง. ถูกทุกข้อ

5. การสวมเล็บสวมกี่นิ้ว

- ก. 7 นิ้ว
- ข. 8 นิ้ว
- ค. 9 นิ้ว
- ง. 10 นิ้ว

6. เครื่องดนตรีชนิดใดเป็นเครื่องดนตรีพื้นเมือง

- ก. กีตาร์
- ข. ฉาบ
- ค. ไวโอลิน
- ง. แซกโซโฟน

7. สาวรำมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร

- ก. ช่างรำ
- ข. ช่างอ่อน
- ค. ช่างพ็อน
- ง. ช่างสวย

8. ลีลาหนุ่มนวลอ่อนช้อยเป็นเอกลักษณ์ของการแสดงภาคใด

- ก. ภาคเหนือ
- ข. ภาคกลาง
- ค. ภาคอีสาน
- ง. ภาคใต้

9. เอกลักษณ์ที่สำคัญของนาฏศิลป์ล้านนาคือข้อใด

- ก. การแต่งกายที่สวยงาม
- ข. ท่ารำที่มีความอ่อนช้อย
- ค. ความไพเราะของดนตรี
- ง. ถูกทุกข้อ

10. เพลงพื้นบ้านภาคเหนือจัดแบ่งตามรูปแบบการแสดงออกเป็น 2 อย่าง ได้แก่อะไร

- ก. ดนตรีและเนื้อร้อง
- ข. ดนตรีและพ็อน
- ค. เนื้อร้องและพ็อน
- ง. เพลงบรรเลงและพ็อน

11. เพลงพื้นบ้านหรือเพลงคำเมืองแบ่งเป็นที่ประเภท

- ก. 1 ประเภท
- ข. 2 ประเภท
- ค. 3 ประเภท
- ง. 4 ประเภท

12. การฟ้อนเล็บจะใช้แสดงเนื่องในโอกาสใด

- ก. แต่งงาน
- ข. ขึ้นบ้านใหม่
- ค. สลากภัต
- ง. งานศพ

13. ฟ้อนเล็บมีท่าการเดินกี่จังหวะ

- ก. 12
- ข. 13
- ค. 14
- ง. 15

14. ในการออกแบบเครื่องแต่งกายนักเรียนควรคำนึงถึงข้อใด

- ก. ความสวยงาม
- ข. ประโยชน์ในการใช้สอย
- ค. การประยุกต์ใช้
- ง. ถูกทุกข้อ

15. ทรงผมของหญิงชาวล้านนาในสมัยก่อนมีลักษณะใด

- ก. ตัดผมสั้น
- ข. เป็ยผม
- ค. ตัดผม
- ง. เก้ามวย

16. ชั้นแรกในการฟ้อนเล็บคือ

- ก. การใช้เท้า
- ข. การใช้มือ
- ค. ทำรำ
- ง. คนตรี

17. มือจับ หงายข้อมือขึ้น ให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นข้างบน หักข้อมือเข้าหาลำแขน เป็นการจับแบบใด
- ก. จับหงาย
 - ข. จับคว่ำ
 - ค. จับส่งหลัง
 - ง. จับปรกหน้า

18. การฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์เกิดประโยชน์ในด้านใดมากที่สุด

- ก. ความอดทน
- ข. การกล้าแสดงออก
- ค. การอนุรักษ์
- ง. ถูกทุกข้อ

19. หลักในการพัฒนางานคือข้อใด

- ก. ฝึกทักษะการทำงาน
- ข. พัฒนางานออกมาให้สวยงาม
- ค. ปลุกฝังนิสัยรักการทำงาน
- ง. ถูกทุกข้อ

20. สาเหตุที่ทำให้นาฏศิลป์ล้านนาใกล้สูญหายมาจากสาเหตุใด

- ก. ฝึยกยาก
- ข. ไม่ได้ความนิยม
- ค. ไม่มีคนสืบสาน
- ง. ไม่มีความสวยงาม

เฉลยแบบทดสอบวัดความรู้เรื่อง ฟ้อนเล็บโดยใช้เพลงล้านนาประยุกต์

1. ค	11. ง
2. ข	12. ค
3. ก	13. ค
4. ง	14. ง
5. ข	15. ง
6. ข	16. ก
7. ค	17. ก
8. ก	18. ง
9. ง	19. ง
10. ก	20. ค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ง

แบบประเมินทักษะการฟ้อนเล็บ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบประเมินทักษะการฟ้อนเล็บ

ชื่อ-สกุลชั้น ป.5

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
	4	3	2	1
1. ทำท่าถูกต้อง				
2. จังหวะถูกต้อง				
3. ความสวยงามของท่ารำ				
4. ความสัมพันธ์ของท่ารำ				
5. ความกล้าแสดงออก				
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมกร ปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
	4	3	2	1
1. ทำท่าถูกต้อง	ปฏิบัติท่าโดยใช้มือ ลำตัว ศีรษะและเท้าได้ถูกต้องตั้งแต่ต้นจนจบ	ปฏิบัติท่าโดยใช้มือ ลำตัว ศีรษะและเท้าได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติท่าโดยใช้มือ ลำตัว ศีรษะและเท้าได้ถูกต้องไม่สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่าโดยใช้มือ ลำตัว ศีรษะและเท้าไม่ถูกต้อง
2. จังหวะถูกต้อง	ปฏิบัติท่าอย่างมีความสัมพันธ์กับจังหวะของเพลง มีความสม่ำเสมอตั้งแต่ต้นจนจบ	ปฏิบัติท่าอย่างมีความสัมพันธ์กับจังหวะของเพลงเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติท่าอย่างมีความสัมพันธ์กับจังหวะของเพลงเป็นบางครั้ง ไม่สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่ายังไม่มี ความสัมพันธ์กับจังหวะของเพลง
3. ความสวยงามของท่า	ปฏิบัติท่าได้อย่างอ่อนช้อย มีความสวยงามสม่ำเสมอตั้งแต่ต้นจนจบ	ปฏิบัติท่าได้อย่างอ่อนช้อย มีความสวยงามเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติท่าได้อย่างอ่อนช้อย มีความสวยงามเป็นบางครั้งไม่สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่ายังไม่มี ความอ่อนช้อยและความสวยงาม
4. ความสัมพันธ์ของท่า	ปฏิบัติท่าด้วยความสัมพันธ์ของท่าในแต่ละท่า ไม่มีการสะดุดหรือหลงลืมท่าตั้งแต่ต้นจนจบอย่างสม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่าด้วยความสัมพันธ์ของท่าในแต่ละท่า ไม่มีการสะดุดหรือหลงลืมท่าตั้งแต่ต้นจนจบเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติท่าด้วยความสัมพันธ์ของท่าในแต่ละท่า ไม่มีการสะดุดหรือหลงลืมท่าตั้งแต่ต้นจนจบไม่สม่ำเสมอ	ปฏิบัติท่ายังไม่มี ความสัมพันธ์ของท่าในแต่ละท่า มีการสะดุดหรือหลงลืมท่า
5. ความกล้าแสดงออก	ปฏิบัติท่าด้วยความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออกไม่เขินอาย อย่างสม่ำเสมอตั้งแต่ต้นจนจบ	ปฏิบัติท่าด้วยความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออกไม่เขินอาย	ปฏิบัติท่าอย่างไม่มี ความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออกยังมีความเขินอาย อยู่บ้าง	ปฏิบัติท่าอย่างไม่มี ความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออกมีความเขินอาย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล นางสาว อิศรีย์ เจริญพัฒนเดช
วัน เดือน ปีเกิด 24 เมษายน 2529
ประวัติการศึกษา
2546 มัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทย์ – คณิต
โรงเรียนแม่อาวยุทธศาสตร์
2550 วิทยาศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ)
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประสบการณ์ทำงาน
2547 ผู้ช่วยสอนโรงเรียนไทยท努 อำเภอแม่อาวย จังหวัดเชียงใหม่
ปัจจุบัน ทำธุรกิจส่วนตัว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved